

به نام خدا

سازمان بورس و اوراق بهادار
SECURITIES & EXCHANGE ORGANIZATION

مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی

گزارش معرفی شرکت حمایت از سرمایه‌گذار در اوراق بهادار و

معرفی نهاد ناظر مستقل صنعت مالی (فینرا)

همکاران: سید محمد جواد فرغانیان، یشم حامدی و یشم دعائی

کد گزارش: ۹۱-۱-۲۰۱۲

تاریخ: آذر ۱۳۹۱

معرفی شرکت حمایت از سرمایه‌گذار در اوراق بهادار

Securities Investor Protection Corporation (SIPC)

۱- معرفی و تاریخچه

این شرکت یک شرکت غیرانتفاعی آمریکایی است که تحت نظارت دولت فدرال بوده و از سوی اعضا (با دریافت حق عضویت) تأمین مالی می‌گردد. این شرکت از سرمایه‌گذاران اوراق بهادار در زیان‌های مالی احتمالی که از سوی کارگزار یا معامله‌گر بوجود آمده حمایت می‌نماید و در زیان‌های ناشی از افت یا سقوط قیمت اوراق بهادار، سرقت هویت، یا کلاهبرداری یا تقلب اشخاص ثالث، مسئولیتی برعهده ندارد.

SIPC تحت سایه بحران «گسست و از هم‌پاشیدگی رویه‌های کاغذی»^۱ در سال ۷۰-۱۹۶۸ برای ایجاد ثبات در بازار اوراق بهادار آمریکا بوجود آمد. بواسطه این بحران شرکت‌های عضو بورس اوراق بهادار نیویورک نتوانستند ۴.۴ میلیارد دلار پرداخت و ۴.۷ میلیارد دلار وصول کنند. این بحران مالی و عملیاتی حدود ۱۰۰ شرکت کارگزاری را مجبور به انحلال و اعلام ورشکستگی نمود و مشتریان بسیاری را متضرر ساخت. در مواجهه با این مشکل، قانون حمایت از سرمایه‌گذاران اوراق بهادار در سال ۱۹۷۰ به تصویب رسید.

SIPC بخش مهمی از سیستم جامع حمایت از سرمایه‌گذاران در ایالات متحده می‌باشد. اگرچه تعدادی از سازمان‌های فدرال، نهادهای خودانتظام و سازمان‌های فعال در حوزه اوراق بهادار با موارد کلاهبرداری در سرمایه‌گذاری دست و پنجه نرم می‌کنند، نقطه تمرکز SIPC متفاوت و ظریف‌تر است، این وظیفه عبارت است از: بازگرداندن وجوه به سرمایه‌گذاران با استفاده از دارایی‌هایی که در دست کارگزاری‌های ورشکسته یا دارای مشکلات مالی قرار دارد. به شکل مشخص باید گفت که این شرکت از سوی کنگره آمریکا برای مبارزه با تقلب و کلاهبرداری تأسیس نگردیده است.

۲- مأموریت SIPC

هنگامی که شرکت کارگزاری بر اثر ورشکستگی یا دیگر مشکلات مالی بسته می‌شود و دارایی‌های مشتریان مفقود می‌گردد، SIPC به سرعت وارد عرصه شده و تلاش می‌کند تا پول نقد، سهام و دیگر اوراق بهادار و دیگر دارایی‌های مشتریان را بازگرداند. اگرچه هر سرمایه‌گذاری از سوی SIPC حمایت نمی‌شود اما حدود ۹۹ درصد از افرادی که واجد شرایط حمایت از سرمایه‌گذاری خود بوده‌اند سرمایه‌شان از طریق SIPC برگردانده شده است.

¹ Paperwork Crunch

البته عملیات شرکت بدون هزینه نبوده به طوریکه از زمان تأسیس این شرکت در سال ۱۹۷۰ توسط کنگره تا دسامبر ۲۰۱۱، SIPC ۱۸ میلیارد دلار برای بازگرداندن ۱۱۷.۵ میلیارد دلار از دارایی ۷۶۷ هزار سرمایه‌گذار هزینه نموده است.

بیمه کلاهبرداری و تقلب در سرمایه‌گذاری در ایالات متحده وجود ندارد. کمیسیون تجارت فدرال، دفتر تحقیقات فدرال، قانونگذاران اوراق بهادار کشوری و دیگر متخصصین چنین تخمین زده‌اند که کلاهبرداری در فعالیتهای سرمایه‌گذاری در آمریکا سالانه بین ۱۰ تا ۴۰ میلیارد دلار متغیر است. در مورد تقلب در سهام شرکت‌های عمومی کوچک، این مقدار سالانه بین ۳-۱ میلیارد دلار است. چنانچه SIPC بخواهد تمام قربانیان چنین کلاهبرداری‌هایی را پوشش دهد، با نگهداری حداقل ۱ میلیارد دلار برای بیمه کردن این مبالغ، نمی‌تواند برای مدت زیادی به کار خود ادامه دهد. باید توجه داشت که این شرکت مانند FDIC نیست؛ اگرچه کنگره تصمیم بر ایجاد شرکت بیمه کارگزار- معامله‌گر فدرال (FBDIC) را داشت اما قانون‌گذاران با توجه به ماهیت متفاوت حوزه بانکی با بازار سرمایه (ریسک گریز بودن سپرده‌گذاران) و وجود ریسک سرمایه‌گذاری در بازار سهام این امر را منتفی اعلام نمودند.

۳- چه زمانی SIPC وارد عمل می‌شود؟

هنگامی که کارگزاری توانایی بازگرداندن پول نقد و اوراق بهاداری که از حساب سرمایه‌گذاران مفقود شده است را ندارد، SIPC از یک دادگاه فدرال درخواست می‌کند تا یک مؤسسه‌امین را برای انحلال (نقد کردن دارایی‌ها) شرکت کارگزاری گماشته و از مشتریان آن شرکت حمایت نماید. در مواردی که چنین رخدادی برای شرکت‌های کارگزاری کوچک می‌افتد، SPIC مستقیماً رسیدگی به امور مشتریان را به‌عهده می‌گیرد.

پول نقد و اوراق بهادار مانند سهام و اوراق قرضه مشتریان شرکت کارگزاری که از لحاظ مالی دچار مشکل شده است از سوی SIPC مورد حمایت قرار می‌گیرد. سرمایه‌گذاری‌هایی که از سوی SIPC مورد حمایت قرار نمی‌گیرند عبارتند از: قراردادهای آتی کالا (به غیر از سبد (پرتفوی) حساب‌های ودیعه (مارجین) و مواردی که تحت قانون حمایت از سرمایه‌گذار به‌عنوان دارایی مشتری شناخته شده است)، قرارداد دریافت مستمری‌های ثابت سالانه، ارز، علاوه بر قراردادهای سرمایه‌گذاری (مانند مشارکت با مسئولیت محدود) که از سوی کمیسیون بورس و اوراق بهادار تحت قانون اوراق بهادار ثبت نشده‌اند.

مشتریان شرکت‌های کارگزاری ورشکسته تمام اوراق بهاداری که از پیش با نام خود ثبت کرده یا در فرایند ثبت بوده‌اند را دریافت می‌کنند. پس از این مرحله دارایی‌های باقی‌مانده مشتریان به تناسب میزان مطالبه و سهمی که در وجوه دارند تقسیم می‌گردد. چنانچه وجوه موجود در شرکت کارگزاری کفایت میزان مطالبات مشتریان را نکند، وجوه ذخیره SIPC برای تکمیل وجوه توزیع شده، تا سقف ۵۰۰ هزار دلار برای هر مشتری شامل ۲۵۰ هزار دلار مطالبات نقدی، به کار گرفته می‌شود. وجوه اضافی دیگری نیز می‌تواند پس از کسر هزینه‌های نقد کردن دارایی‌ها به مشتریان اختصاص یابد.

ممکن است در شرکت کارگزاری ورشکسته‌ای که اسناد و سوابق دقیقی دارد، مؤسسهٔ امین تسخیری^۲ و SICP تصمیم بگیرند تا برخی یا تمام حساب‌های مشتریان را به یک شرکت کارگزاری دیگر منتقل نمایند. مشتریانی که حساب‌های آنها منتقل شده است به سرعت با خبر شده و تصمیم بر بقای در شرکت کارگزاری یا انتقال به شرکت دیگر به‌عهدهٔ آنها گذارده می‌شود.

معمولاً هنگامی که SICP از دادگاه درخواست می‌کند تا کارگزاری دچار مشکل را در فرایند انحلال قرار دهد، ارزش مالی حساب مشتریان در روز گشایش حساب محاسبه می‌گردد. هر زمان که امکان داشت، سهام حقیقی و دیگر اوراق بهادار در ضمهٔ مشتری به وی باز گردانده می‌شود. برای انجام چنین کاری، وجوه ذخیرهٔ SICP در صورت نیاز مورد استفاده واقع خواهد شد تا اوراق بهادار جایگزین (مانند سهام) در بازار آزاد خریداری شود. همواره ممکن است که تغییرات بازار یا تقلب و کلاهبرداری کارگزاری موجب شود ارزش سهام یا اوراق بهادار تماماً یا بخشی از آن کاهش یابد. در موارد غیر، احتمالاً ارزش سهام افزایش یافته است.

۴- چه افرادی از جانب SICP مورد حمایت قرار نمی‌گیرند؟

افرادی که مورد حمایت قرار نمی‌گیرند شامل:

- مشارکت کنندگان دولتی، اعضای هیات مدیره و مدیران شرکت‌های کارگزاری، معامله‌گری.
- مالک ۵ درصد یا بیشتر از هر نوع اوراق بهادار شرکت (به غیر از سهام‌های ممتاز غیر تبدیلی خاص).
- شریک با مسئولیت محدود با مشارکت در ۵ درصد یا بیشتر در دارایی‌های خالص یا سود خالص شرکت.
- فرد یا افراد با قدرت اعمال اثر کنترلی بر مدیریت یا سیاست‌های شرکت.
- کارگزار یا معامله‌گر یا بانکی که اقدام به معامله برای خودش (و نه مشتریان خود یا دیگر مشتریان) نموده است.

چنانچه کارگزاری را برای انحلال به دادگاه معرفی کنند، امین تسخیری به مشتری اطلاع داده و فرم‌ها و دستورالعمل‌های دعوی قضایی را برایشان ارسال می‌کند. مشتری باید در زمان مشخص شده در دستورالعمل‌ها (معمولاً ۶۰ روز از سوی دادگاه مشخص می‌شود؛ در برخی مواقع پس از انتشار اعلامیه ۳۰ روز معین می‌گردد. براساس قانون فدرال نیز چنانچه پس از پایان مهلت معین شده از سوی دادگاه، فرد تا ۶ ماه پس از انتشار اعلامیه می‌تواند به دادگاه ورشکستگی مراجعه کند. وی در زمرهٔ افراد مؤخر قرار گرفته و ممکن است پرداخت محدودی به او صورت گیرد)، فرم‌ها را به امین تسخیری بازگرداند. عدم انجام چنین کاری می‌تواند منجر به از دست دادن تمام سهم مشتری گردد. در صورتی که به مشتری اطلاع داده شود که حساب وی به کارگزاری دیگری منتقل شده نیز باید فرم‌ها تکمیل گردند تا حق اصلاح هرگونه خطایی در سیستم وجود داشته باشد.

ساختار توجیهی فعالیت SICP بدین صورت است که شرکت‌های کارگزاری با کارگزاران و معامله‌گرانی در ارتباط هستند که حساب‌های آنها را مدیریت کرده و نگهداری می‌کنند. در صورتی که حساب کارگزار در کارگزاری مفقود گردد یا از سوی کارگزار خارج شده باشد، مسئولیت حقوقی

² Court-appointed Trusty

حساب بر عهده کارگزاری می‌باشد. مشتری با شکایت از کارگزار در SIPC، زنجیروار مسئولیت حساب مشتری را پیگیری می‌نماید. در صورت عدم دسترسی به کارگزار، دادگاه به کارگزاری رجوع کرده و حق مشتری را از کارگزاری طلب می‌کند. دو لغت ورشکستگی و اعصار در این حوزه به کار رفته‌اند. اعصار برای ورشکستگی فرد و ورشکستگی برای حجر شرکت کارگزاری به کار می‌رود.

۵- شرکت حمایت از سرمایه‌گذار از منظر قانون ۱۹۷۰

در آمریکا در سال ۱۹۷۰ قانونی با عنوان حمایت از سرمایه‌گذاران در اوراق بهادار به تصویب رسیده است. این قانون سنگ بنای تشکیل SIPC را گذارده است. بر اساس این قانون در فصل اول نحوه تشکیل و عضوگیری، قدرت اجرایی و عملکرد، اعضای هیأت مدیره، نحوه تشکیل جلسات هیأت مدیره، آیین نامه، دستور العمل و مقررات داخلی، تبیین شده است. در فصل دوم به موضوع صندوق SIPC پرداخته شده، این موضوع از آنجا حائز اهمیت است که قدرت حمایتی و پابرجا ماندن این نهاد به فعالیت و عملکرد صندوق آن بستگی دارد. ضوابط تشکیل این صندوق به صورت زیر در قانون آمده است:

۵-۱- تاسیس صندوق

تمام دریافت‌های SIPC (مانند حق عضویت‌ها) در صندوق ذخیره می‌شود و هزینه‌ها از این حساب پرداخت می‌شود. تراز صندوق شامل: (۱) پول نقد یا سپرده (۲) مقدار سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار دولتی یا اوراق سایر نهادها و (۳) خطوط اعتباری. برای تأمین اعتبار صندوق می‌توان از خطوط تأیید شده اعتباری^۳ که در قانون تعبیه شده استفاده نمود. این خطوط مبالغی است که می‌توان از بانک یا موسسات مالی وام گرفت و در کمتر از یک سال بازپرداخت نمود. به علاوه SIPC می‌تواند از سایر خطوط اعتباری استفاده کند اما نباید در تراز صندوق آن‌ها را در نظر گیرد با این حال ملزم به پرداخت آن‌ها خواهد بود.

۵-۲- برآورد حق عضویت^۴ (حق شارژ یا به نوعی تعرفه اجباری عضویت) اعضا

حق عضویت اولیه اعضا بر اساس فرمولی تعیین شده بود که بر آن اساس، حق عضویت معادل یک هشتم یک درصد از درآمد ناخالص (معاملات) اوراق بهادار اعضا در طول سال ۱۹۶۹ یا اینکه کمیسیون مقداری کمتر از این عدد را بر حسب ضوابطی برای برخی اعضا تعیین کند (بر اساس عوامل مرتبط، مثلاً نوع کسب و کار و یا نوع اوراق بهادار فروخته شده) و البته کمتر از یک شانزدهم درآمد ناخالص اعضا نباشد. ضمناً در هیچ حالتی مبلغ عضویت نباید از ۱۵۰ دلار کمتر باشد.

³ Confirmed Lines of Credit

⁴ این مبلغ به عنوان Assessment در نظر گرفته شده که شبیه مالیاتی اجباری برای کارگزار قابل فرض است اما این مالیات مستقیماً به حساب صندوق SIPC واریز می‌شود

۳-۵- درآمد عمومی نهاد

بعد از مشاوره با سازمان‌های خود انتظام (مثل بورس نیویورک) SIPC بر اساس آئین‌نامه‌ای از اعضای خود حق عضویت دریافت می‌کند. این درآمدها به حساب صندوق واریز شده تا قوام صندوق حفظ گردد. تمامی مخارج و پرداخت قروض SIPC از محل این صندوق صورت خواهد گرفت. درآمد ناشی از حق عضویت با توجه به معیارهایی نظیر: میزان درآمد ناخالص از محل معاملات اوراق بهادار، حجم تراکنش آنان، تعداد حساب‌های مشتریان هر عضو، مقدار وجه نقد موجود در حساب‌ها، سرمایه خالص اعضا، ماهیت فعالیت (فعالیت روی اوراق بهادار یا موارد دیگر) و ریسک ناشی از آن فعالیت، و عوامل مرتبط دیگر است. از سوی دیگر الزاماتی برای حق عضویت و استفاده از خطوط اعتباری توسط این نهاد در قانون در نظر گرفته شده است. که می‌توان به سقف خطوط اعتباری از کل تراز دارایی‌های صندوق (مثلاً ۵۰ میلیون دلار) یا حداقل میزان حق عضویت اعضا در شرایط مختلف صندوق اشاره کرد. به شکل کلی باید متذکر شد که حق عضویت اعضا بسته به میزان وجوه موجود در صندوق منعطف بوده و نباید تراز صندوق از حدی (۱۰۰ میلیون دلار) کمتر گردد. به علاوه بر اساس قانون ۱۹۷۰ سایر وجوهی که در صندوق‌های مشابه تا پیش از تاسیس SIPC برای حمایت از سرمایه‌گذاران مورد استفاده قرار می‌گرفته باید به این صندوق انتقال می‌یافت. به علاوه در صورت پرداخت بیش از اندازه هر عضو پرداخت وی به منزله پرداخت حق عضویت در ادوار بعدی تلقی می‌گردد. یا اگر این مقدار کمتر از حد باشد باید مشمول جریمه و بهره گردد. البته این جریمه با نظر هیات مدیره SIPC قابل تخفیف یا لغو است. SIPC قادر است برای پوشش هزینه‌های حمایتی خود به استقراض بپردازد. این امر با انتشار نوت یا اوراق قرضه صورت می‌گیرد که توسط هیات مدیره مورد تایید قرار گرفته است. مقدار بهره قابل پرداخت برای این استقراض برابر است با مقدار بهره‌ای که کمیته برای اسناد بدهی به خزانه‌داری پرداخت می‌کند. تعهد برای بازپرداخت این بدهی نیز مبتنی بر حق عضویتی است که جبراً از اعضا دریافت می‌گردد.

۴-۵- دریافت وام از SEC

اگر وجوه صندوق ناکافی باشد، کمیته اجازه گرفتن وام را دارد. SIPC برای گرفتن وام، باید صورت‌های مالی و جریان عایدات آتی را به کمیسیون بورس‌های اوراق بهادار ارائه دهد. اگر کمیسیون تشخیص دهد که نیاز به وام ضروری است آن را تایید کرده و به خزانه‌داری ارسال می‌کند. اگر کمیسیون تشخیص دهد که میزان یا زمان دریافت حق عضویت‌ها از کارگزاران یا معامله‌گران منطبق با بازپرداخت وام نیست، تمهیداتی را بدین منظور مثلاً با افزایش مقدار تعهد شرکت‌های کارگزاری (مثلاً با افزایش حق عضویت) آنان فراهم می‌کند. برای دریافت وام از SEC این نهاد باید اوراق خزانه منتشر کند، سقف این اوراق نیز ۲/۵ میلیارد دلار در نظر گرفته شده است.

در ادامه قانون به موضوع حمایت از مشتریان، ادله حمایت، جایگاه دادگاه و مختصات آن همچنین نقش SEC و نقش SIPC در زمینه مقررات تصفیه و انحلال شرکت، شرایط مشتریان ذی‌نفع، نحوه تخصیص، هزینه‌های اداری و اختیارات و وظایف امین و نحوه گزارش امین به دادگاه توضیحاتی را در قالب بند و ماده قانونی ارائه داده است.

همچنین تحقیقات و قوانین خاص در مورد انحلال با زیر شاخه‌های اخطار و دعوی قضایی، غرامت به مشتریان، دارایی مشتریان، خرید اوراق بهادار، مکانیسم فروش دارایی‌های کارگزار یا معامله‌گر closeout، انتقال حساب مشتریان و شرایط پرداخت مساعده وجود دارد. در بخشی دیگر پرداخت مساعده یا پیش پرداخت و موضوعات احتیاطی در این زمینه، همچنین سقف مبلغ مساعده که تا زمان نهایی شدن فروش دارایی‌های کارگزار یا معامله‌گر عضو توسط SIPC به مشتریان آسیب دیده با در نظر گرفتن نرخ تورم می‌تواند پرداخت شود، نیز مورد دقت واقع شده است. به علاوه در فصلی دیگر شرایط پرداخت مستقیم، نحوه اخطار دهی، بررسی نتیجه ادعا، تشکیل دادگاه برای ورشکستگی بحث شده است. عملیات کمیسیون بورس‌های اوراق بهادار نیز با معرفی فرایند اداری، اقدامات، بازرسی‌ها و پیگیری شکایات تبیین گردیده است. نحوه کارکرد با سازمان‌های خودانتظام مانند بورس نیویورک نیز در سرفصلی جداگانه مورد بحث قرار گرفته است. در ادامه به سرفصل محدودیت‌ها به ناتوانی اعضا در پرداخت حق عضویت، موضوعاتی که بعد از انتصاب امین ممکن است بروز کند، مخفی کردن دارایی یا ارائه اطلاعات غلط توسط شرکت ورشکسته (عضو SIPC) مورد توجه واقع شده است.

کارکرد SEC در قبال SIPC

SEC فرایند اداری تعامل با SIPC را تصویب می‌کند. اقدامات اجرایی کمیسیون بورس‌های اوراق بهادار به ویژه هنگامی که SIPC از حمایت اعضا خود امتناع می‌ورزد کمیسیون با مراجعه به حوزه دادگاهی که SIPC در آن محل مستقر است می‌تواند SIPC را نسبت به اجرای تعهداتش تحت فشار قرار دهد. به علاوه با بازرسی مرتب SIPC توسط SEC گزارش‌ها و مدارک در اختیار کمیسیون از عملکرد نهاد SIPC قرار می‌گیرد. SIPC بعد از پایان سال مالی، باید گزارشی مکتوب در مورد فعالیت‌های انجام شده در آن سال را به کمیسیون ارائه دهد. این گزارش شامل صورت‌های مالی دوره مربوطه و دریافت‌ها و پرداخت‌های صندوق SIPC می‌باشد. صورت‌های مالی باید توسط شرکت‌های حسابرس معتمد دولتی که مورد تأیید کمیسیون نیز باشند تأیید شده باشد. کمیسیون گزارش مربوطه را بررسی می‌کند و به همراه نظر خود برای کنگره یا رئیس جمهور ارسال می‌کند.

۶- ساختار و فرایند عملیات حمایتی SIPC

۶-۱- هیئت مدیره SIPC

این شرکت باید هیئت مدیره‌ای داشته باشد تا خط مشی حاکم بر فعالیت‌های شرکت تعیین کنند. هفت عضو هیئت مدیره باید از قرار ذیل باشند:

- یکی از اعضاء باید توسط وزیر خزانه‌داری (دارایی)، از میان صاحب منصبان و کارکنان وزارت خزانه‌داری انتخاب شود.
- یکی دیگر از اعضاء باید توسط هیئت مدیرهٔ فدرال رزرو (بانک مرکزی) از میان اعضای هیئت مدیره (مالکان) و کارکنان فدرال رزرو انتخاب شود.
- پنج عضو دیگر باید از سوی رئیس جمهور به صورت زیر انتخاب شوند:

الف- سه تن از این اعضاء باید از میان افرادی که مرتبط و نمایندهٔ وجوه متفاوت بازار اوراق بهادار هستند انتخاب شوند. نیازی نیست که تمام این افراد از منطقهٔ جغرافیایی مشابهی باشند.

ب- دو نفر از اعضاء از عموم مردم انتخاب شوند. افرادی که با کارگزار یا معامله‌گر یا با عضوی از بورس ملی اوراق بهادار، یا با سازمانی خودانتظام یا دیگر گروه‌های بازار اوراق بهادار مرتبط نیستند. افرادی که طی ۲ سال گذشته چنین ارتباطی نداشته‌اند.

رئیس جمهور مسئول انتخاب رئیس و نایب رئیس از میان اعضای هیئت مدیره می‌باشد. هر کدام از اعضای هیئت مدیره دوره‌ای سه ساله متصدی مسئولیت هستند. اعضای هیئت مدیره با درخواست رئیس و موارد ذکر شده در آیین نامهٔ SIPC تشکیل جلسه می‌دهند. برای تغییر هرگونه قانون، دستورالعمل یا آیین نامه، هیئت مدیره نیاز به دریافت موافقت از سوی کمیسیون بورس و اوراق بهادار دارد.

۶-۲- فرایند تشخیص نیاز به حمایت

چنانچه SEC یا سازمان خودانتظامی از عدم توانایی مالی کارگزار یا معامله‌گر آگاهی یابد یا از این حقیقت آگاه گردد که کارگزار یا معامله‌گری که تحت نظارت آن فعالیت می‌کند دچار مشکل مالی است یا در شرف مشکل مالی است، باید SIPC را سریعاً از این موضوع آگاه سازد و چنانچه سازمان خود انتظام از این موضوع آگاهی یابد باید SEC را در جریان قرار دهد. چنانچه شرکت خودانتظام که عملکرد کارگزار یا معامله‌گر را رصد می‌کند، دریابد که کارگزار اقدام به نقد کردن دارایی‌های خود نموده یا کسب و کار وی دچار مشکل شده است، می‌تواند فعالیت‌های وی را تحت نظر قرار داده و به سرعت موضوع را به SIPC قرار دهد. ضمناً می‌تواند همکاری با وی را کاهش دهد تا امکان خروج از بازار برای وی تا بررسی SIPC فراهم نشود. اقدام کلی که SIPC انجام می‌دهد این است که پس از اخطار به عضو، درخواستی برای اقدام مقتضی به دادگاه حوزه‌ای که کارگزار فعالیت می‌نماید و در بندهای (e) ۲۱ یا ۲۷ قانون اوراق بهادار سال ۱۹۳۴ ارسال می‌کند. دادگاه نیز اقدام لازم برای پیگیری ورشکستگی یا اعصار را صورت می‌دهد.

۶-۳- موافقت اصولی^۵

علیه هیچ یک از اعضای SIPC که مشتری دارند، بدون موافقت SIPC تحت قانون فدرال یا قانون ایالتی، نمی‌توان اقدامی برای اعلام ورشکستگی یا اعصار صورت داد مگر مواردی که تحت سرفصل دوم قانون داد-فرنک^۶ و قانون حمایت از مشتری قرار می‌گیرند.

۶-۴- اثرات دیگر اقدامات تعلیقی

درخواست اقدامی که برای اقدام علیه یکی از اعضای SIPC از سوی دادگاه تنظیم شده است:

الف- می‌تواند با رضایت و موافقت کمیسیون، با هر اقدام دیگر کمیسیون تجمیع گردد؛ شامل تعلیق موقت عضو از سوی کمیسیون تا زمان تعیین یک امین از سوی دادگاه.

ب- می‌تواند براساس دستور تعلیق از سوی هر دادگاهی، تا زمان نقد شدن دارایی‌ها و پرداخت دیون از انجام امور مالی مربوط به خود منع گردد.

۶-۵- اقدامات دادگاه

صدور فرمان (اقدام) حمایتی

به محض دریافت درخواست اقدام از سوی SIPC دادگاه باید فرمانی حمایتی صادر کند اگر مقروض زیر بار دعوی حقوقی نرود، یا نتواند در برابر این ادعا دفاعی از خود کند یا دادگاه به این نتیجه رسد که:

الف- فرد مقروض معسر گشته یا توانایی پرداخت دیون خود را در زمان سررسید ندارد.

ب- مقروض پیش از این نیز از سوی دادگاه یا هر سازمان دیگر کشوری یا ایالتی تعلیق گردیده و یک امین، تسویه کننده یا انحلال کننده از سوی دادگاه برای وی گمارده شده است.

ج- شرایط مقروض با الزامات اجرایی قانون ۱۹۳۴ یا دستورالعمل‌های کمیسیون یا هر سازمان خود انتظام، که با مسئولیت مالی یا به وثیقه‌گذاری اوراق بهادار مشتریان در ارتباط است، منطبق نیست.

⁵ Required Consent

⁶ Dodd-Frank

د- مقروض به انجام محاسباتی که ممکن است برای ایجاد تطابق با مسئولیت مالی یا وثیقه‌گذاری اوراق ضروری باشد، قادر نیست.

چنانچه دادگاه دستور حمایتی صادر کند، باید فوراً یک نفر را به‌عنوان امین و یک نفر را به‌عنوان وکیل امین، هر دو با صلاحدید SIPC را مشخص کند. افرادی که به‌عنوان امین و وکیل امین تعیین می‌شوند ممکن است هر دو مرتبط با یک سازمان باشند. SIPC ممکن است در صورت صلاحدید یکی از کارکنان خود را در مواردی که بدهی مقروض به بستانکاران عمومی و طلبکاران فرعی مجموعاً کمتر از ۷۵۰ هزار دلار است و مشتریان آن کمتر از ۵۰۰ نفر می‌باشد، به‌عنوان امین تعیین کند. شخصی که خود در چنین پرونده‌هایی ذی‌نفع است نمی‌تواند به‌عنوان امین یا وکیل امین تعیین گردد. در موارد خاص، به‌غیر از اقدام به انحلال از سوی امین، امین با موافقت SIPC می‌تواند وکیلی که ذی‌نفع است تعیین کند.

تعریف ذی‌نفع

ذی‌نفع از منظر قانون افراد ذیل به حساب می‌آید:

الف- بستانکاران، سهام‌دار یا شریک فرد مقروض

ب- پذیرهنویس تمام سهام موجود در دست مقروض یا کسی که در ۵ سال پیش از تشکیل پرونده، سهام فرد مقروض را پذیرهنویسی کرده باشد.

ج- طی ۲ سال گذشته پیش از تشکیل پرونده، مدیر، شریک، یا کارمند مقروض بوده یا پذیرهنویس یا وکیل مقروض باشد.

د- دیگر ارتباطات مستقیم یا غیر مستقیم، یا وجود نفع یا همکاری با مقروض یا پذیرهنویس آن، یا به هر دلیل دیگری، که منفعت فرد با منفعت دیگر بستانکاران یا سهام‌داران در تضاد باشد.

خلاصه

SIPC نهادی با پشتوانه قانون و مانند انجمنی برای کارگزاران و معامله‌گران عمل می‌کند. کارکرد اصلی آن حمایت از سرمایه-گذارانی است که مشتریان یکی از اعضای SIPC بوده اند و آن عضو دچار ورشکستگی یا ناتوانی در پرداخت دیون خود شده است. فرایند حمایت با تشکیل صندوقی که با پرداختهای حق عضویت اعضا شارژ می‌شود، آغاز شده است. این صندوق تامین کننده وجوه و

سهام برای مشتریان آسیب دیده از ورشکستگی هر یک از اعضا است. توضیحات مفصل از نحوه مواجهه سرمایه‌گذاران با SIPC در گزارش دوم آمده است.

معرفی نهاد ناظر مستقل صنعت مالی: فینرا

FINRA: Financial Industry Regulatory Authority

۱- تاریخچه

انجمن ملی معامله‌گران اوراق بهادار آمریکا NASD در سال ۱۹۳۹ تاسیس شد و نزد SEC در پاسخ به قانون اصلاحی مالونی در سال ۱۹۳۸ که بر قانون بورس اوراق بهادار مصوب سال ۱۹۳۴ وارد گردید، ثبت شد. بر اساس این قانون اصلاحی، اجازه داده می‌شد رویه اعضای آن انجمن یعنی کارگزاران و معامله‌گران از حیث توجه به مقررات SEC مورد نظارت و بررسی قرار گیرد. در سال ۱۹۷۱ NASD اقدام به راه اندازی سیستمی برای معاملات الکترونیک سهام نمود که در بازار سهام به نزدک^۷ معروف گردید. بورس نیویورک و آمکس در سال ۱۹۹۸ با یکدیگر ادغام گردیدند، دو سال بعد نزدک افزایش سرمایه مجددی و شدیدی را تجربه کرد و از NASD مستقل شد. در جولای سال ۲۰۰۷ کمیسیون بورس‌های اوراق بهادار آمریکا شکل یک نهاد خودانتظام (SRO) جدید بجای (جایگزین) NASD را تصویب نمود. NASD و عضو تنظیمی، اجرایی و عملیات دآوری و حکمیت بورس نیویورک، به شکل یکپارچه اکنون فینرا (Financial Industry Regulatory Authority - FINRA) خوانده می‌شوند.

۲- فینرا

فینرا بزرگترین نهاد ناظر مستقل برای همه شرکت‌های درگیر در خرید و فروش اوراق بهادار همچون کارگزاران و معامله‌گران در ایالات متحده آمریکا است. این نهاد خصوصی به عنوان یک نهاد خودانتظام (چیزی شبیه قانون کارگزاران در ایران اما با گستره عملکرد بسیار بیشتر) قابل معرفی است. همانگونه که گفته شد فینرا جانشین یا خلفی برای انجمن ملی معامله‌گران اوراق بهادار آمریکا (NASD) است. گاهی اوقات به اشتباه یک نهاد دولتی خوانده می‌شود، در حالیکه سازمانی غیر دولتی است که مجری مقررات مالی در خصوص شرکت‌های کارگزاری و معامله‌گر عضو خود در بورس‌ها است. کمیسیون بورس و اوراق بهادار (SEC) نهاد دولتی است که بر فعالیت نهادهای خودانتظام از جمله فینرا نظارت دارد. فینرا متولی^۸ (مخزن (بایگانی) ثبت مرکزی) است که در واقع پایگاه داده‌ای برای صنعت اوراق بهادار آمریکا بوده و شامل اسناد

⁷ National Association of Securities Dealers Automated Quotations (NASDAQ)

⁸ Central Registration Depository (CRD)

تمامی شرکت‌های فعال و درگیر در ایالت‌های مختلف آمریکا می‌باشد. اما مهمترین جایگاه فینرا داشتن دادگاه داورى یا میانجى‌گرى بین خواهان و خوانده (شاکی و متشاکی) در بازار اوراق بهادار است. این دادگاه به زعمی بزرگترین محکمه میانجى‌گرى در بازار سرمایه است که توسط فینرا اداره می‌شود. هدف از این اقدام شفاف نمودن روابط بین مشتریان و شرکت‌های عضو و همچنین بین خود شرکت‌های عضو با یکدیگر است. پیشتر برگزاری این دادگاه یا شور، توسط کمیته مقررات بورس نیویورک همچنین NASD انجام می‌گرفت تا اینکه در سال ۲۰۰۷ این دو ادغام و شورای داورى یا میانجى‌گرى یا حکمیت به شکل مالوف فینرا برگزار می‌گردد. آنگونه که خود شرکت متذکر شده، ماموریت فینرا حمایت از سرمایه‌گذاران آمریکایی بوسیله اطمینان دادن از صحت کارکرد و عملیات صنعت مالی آمریکا است. فینرا ناظر بر فعالیت ۴۳۲۰ شرکت کارگزاری، تقریباً ۱۶۳۳۵۰ شعبه رسمی و حدوداً ۶۳۵۳۱۵ نماینده ثبت اوراق بهادار (افراد حقیقی و حقوقی) است. فینرا دارای ۳۳۰۰ کارمند بوده و دفاتر اصلی آن در واشنگتن دی سی و نیویورک و ۲۰ دفتر دیگر آن در سایر نقاط آمریکا قرار دارد.

۳- رویکرد اطلاع رسانی به سرمایه‌گذاران و مبارزه با تقلب و فساد در فینرا

سایت این نهاد دارای دو رویکرد اول با نگاه به مخاطب سرمایه‌گذار و دوم با نگاه به مخاطب حرفه‌ای‌ها (مثل کارگزاران و معامله‌گران) طراحی شده است. در این سایت حقوق سرمایه‌گذاران و مراتبی که باید بدان توجه داشته باشند، اطلاع‌رسانی شده است. در کنار این اطلاع رسانی وظایف فینرا نیز مشخص گردیده است. این نهاد شبیه یک ارگان اطلاع رسانی و میانجی برای حل اختلافات و پرهیز از تقلب و کلاهبرداری قابل توصیف و تعریف است. به ویژه آگاهی رساندن از حقوق و همچنین پیگیری شکایت‌های سرمایه‌گذاران از مهمترین فعالیت‌های آن است. از این منظر شاید بتوان دستورکارهایی برای کانون‌های سرمایه‌گذاران و کارگزاران در کشورمان تعریف نمود:

حمایت سرمایه‌گذار از خود، بوسیله بهره‌مندی از دانش و اخبار بازار

گام اول: توجه دادن نسبت به علائم هشداردهنده به سرمایه‌گذاران

الف: علائم مهم هشدارى جدید^۹

ب: طرح ۵۲۹ (Plans529)^{۱۰}

^۹ به عنوان مثال در این بخش موضوعاتی نظیر "چیزهایی را که باید درباره توقف نماد یا تعلیق معاملات بدانید." یا هشدارهایی درباره کلاهبرداری و تقلب در بازار یا فرایند پر کردن دستورهای سفارش، ملزوماتی که پیش از سرمایه‌گذاری در ریتس REITs باید دانست، ذکر شده است. معرفی وبسایت‌های جعلی و متقلب برای کلاهبرداری یا معرفی کارگزاران جعلی از این دسته هشدارها است.

^{۱۰} دولت فدرال برای سهولت تحصیل در دانشگاه‌ها، طرح پس انداز برای تحصیل در دانشگاه را از سال ۱۹۹۷ راه اندازی کرده است (چیزی شبیه مشارکت در یک صندوق سرمایه‌گذاری یا صندوق بازنشستگی). طرح ۵۲۹ به کد ماده‌ای در قانون مالیات‌ها اشاره دارد که پس انداز برای تحصیل در دانشگاه‌ها را از مالیات مبری کرده است. دو نوع طرح یا روش اخذ شهریه (به صورت پیش پرداخت) برای خانوارهای آمریکایی در نظر گرفته شده است. در هر ایالت حداقل یکی از این روش‌ها ارائه می‌شود. فینرا در این زمینه هشدارهایی را به سرمایه‌گذاران در این طرح‌ها ارائه می‌دهد. سرمایه‌گذاری برای برخورداری از آموزش دانشگاهی و تحصیلات عالی یکی از دغدغه‌های سرمایه‌گذاران آمریکایی است. اما لازمه این فعالیت شناخت شیوه سرمایه‌گذاری و اطلاع از قوانین و مقررات (به ویژه مقررات مالیاتی) است. فینرا خود را ملزم به ارائه اطلاعات و هشدارهای لازم در خصوص بیش از ۸۰ طرح پس انداز دانشگاهی (college savings plans) کرده است که با پشتوانه و حمایت دولتهای محلی اداره می‌شوند. در این

ج: مقرری‌ها و بیمه^{۱۱}

د: اوراق قرضه

در ادامه تفاوت بین اوراق قرضه منتشره توسط شهرداری‌ها اسناد خزانه و سرسیدها و سایر موضوعات مرتبط با اوراق قرضه تبیین می‌شود.

ه: تقلب و کلاهبرداری

توضیح درباره نحوه تقلب و شگردهای جدید کلاهبرداری در بازار سرمایه یکی از وظایف این نهاد دانسته می‌شود.

و: ویه‌ها (وجه تضمین) و وام‌ها (استقراض) از کارگزاری

ز: مدیریت پول

ح: صندوق‌های سرمایه‌گذاری و ETF ها

ت: توضیح درباره سفته (Promissory Notes)

ی: توضیح درباره معاملات سهام

گام دوم: توجه به موضوعات پیش از سرمایه‌گذاری

قبل از انجام یا مشارکت در هر گونه برنامه سرمایه‌گذاری، بسیار مهم است که وضعیت فعلی خود و اهداف مورد نظر ارزیابی شود.

الف- شناخت رویه‌های ممنوع (به لحاظ اخلاق حرفه‌ای)

شناخت کدهای اخلاقی در بازار به سرمایه‌گذار این امکان را خواهد داد تا در مقابل کاستی‌های احتمالی که ممکن است با سوء استفاده از حساب وی توسط کارگزار یا معامله گر رخ دهد مقابله کند.

ب- احتراز از ایجاد مشکل با کارگزار عامل

نحوه درخواست صورت وضعیت مالی خود از کارگزار، شناخت کارگزاری که در چک لیست فینرا قرار دارند، فینرا در ۱۰ مورد مجزا به این مشکلات و چگونگی جلوگیری از آن پرداخته است.

ج- احتراز از مواجهه با مشکلات در یک سرمایه‌گذاری عادی

(مثلاً قلب واقعیت یا بد ارائه دادن تقاضا یا هر درخواستی - مواجهه با cold-calling (فشار برای

اجرای تعهد) - بی‌تناسبی (سرمایه‌گذاری توسط یک کارگزار که با اهداف و مقاصد واقعی سرمایه‌گذار

همخوانی نداشته باشد) - معاملات بی‌مجوز (خرید یا فروش سهام به نام سرمایه‌گذار بدون اذن وی)

گام سوم: توجه به موضوعات پس از سرمایه‌گذاری

طرح‌ها معمولاً پول در پورتنفوی که توسط صندوق‌های سرمایه‌گذاری ایجاد شده سرمایه‌گذاری می‌شود و به عنوان هزینه‌های دانشگاه (شامل شهریه، مخارج خورد و خوراک، اجاره اتاق خرید کتاب و حتی رایانه یا هر چیزی که در دانشگاه مورد احتیاج فرد باشد) در آینده قابل بازپس‌گیری خواهد بود (این پورتنفو متشکل از دارایی‌های مالی خاصی است).

^{۱۱} کشور آمریکا دارای یک سیستم جامع نظام تامین اجتماعی نیست لذا برای همه افراد مهم است که درباره سرمایه‌گذاری بر بیمه عمر یا بیمه بازنشستگی و حتی بیکاری خود اطلاعات جامعی داشته باشند. فینرا خود را ملزم کرده، هر آنچه سرمایه‌گذاران باید درباره عمر دوره سرمایه‌گذاری یا زمان تسویه بدانند را روشن کند. بحث گزینه‌های پیچیده و ترکیبی، برای سرمایه‌گذاری در بیمه عمر و سایر بیمه‌هایی همچون صندوق‌های بازنشستگی (نحوه پرداخت‌ها و میزان پرداخت‌ها) نیز مورد بحث قرار می‌گیرد.

یکی از اهداف اصلی فینرا حفاظت از سرمایه‌گذاری عموم است. انتشار اطلاعات و ارائه به سرمایه‌گذاران امروزه یکی از ابزارهای اجتناب از مشکلات پیچیده در دنیای سرمایه‌گذاری است.

۱. درک و شناخت فرایند انتقال حساب کارگزاری
۲. شناخت حقوق سرمایه‌گذاران تحت حمایت SIPC
۳. نحوه جبران (خسارت) سرمایه‌گذاران
۴. سرمایه‌گذاران چه انتظاری می‌توانند از فرایند حل منازعات FINRA^{۱۲} داشته باشند؟ (فینرا دارای امکاناتی شبیه هیات داوری سازمان بورس است)

به دلیل نزدیکی این گزارش به زمان تنظیم گزارشی در خصوص SIPC به رویکرد فینرا برای آشنا کردن سرمایه‌گذاران از حق و حقوق خود به این منظر پرداخته می‌شود.

برخورداری از حمایت SIPC از منظر سرمایه‌گذاران

نقش اصلی SIPC بازگردان وجه و اوراق سرمایه‌گذاران به ایشان در صورتی که کارگزار- معامله‌گر در بازپرداخت این دارایی‌ها عاجز^{۱۳} شده باشد. SIPC در واقع پوشش دهنده کاستی‌های اقدامات اعضای خود است در واقع این اعضاء عبارتند از همه کارگزاران و معامله‌گران ثبت شده نزد کمیسیون بورس‌های اوراق بهادار آمریکا. با این حال خیلی کم پیش می‌آید که کارگزاران به افشای عضویت خود در این نهاد بپردازند. اعضای SIPC ملزم هستند که نشان عضویت خود در این نهاد را به معرض دید مشتریان قرار دهند ضمن آنکه مشتریان می‌توانند با مراجعه به چک لیست پایگاه داده SIPC یا تماس با تلفن 371-8300 (202) از حضور کارگزار یا معامله‌گر خود در چتر حمایتی این نهاد اطمینان یابند. چتر حمایتی SIPC تا ۱۸۰ روز (پنج ماه) بعد از انقضای مهلت ثبت SEC برای کارگزار یا معامله‌گر پابرجا می‌ماند. البته SEC عموماً ثبت کارگزاران یا معامله‌گران را با علم به اینکه آنان به مشتریان اوراق یا وجه نقد بدهکار هستند، منقضی نمی‌کند. مشتریان می‌توانند به شکل اولی خودشان با ارائه گزارش زیان بی‌درنگ به SEC در چتر محافظتی قرار دهند.

پوشش SIPC

در کل پوشش حمایتی SIPC برای دو وضعیت مشخص قابل دسترسی است:

۱- شرکت‌های ناتوان در پرداخت دیون یا ورشکسته

هنگامی که شرکت دچار عجز در پرداخت دیون خود می‌شود، وظیفه محوری SIPC خودنمایی می‌کند. که همانا بازگردان دارایی‌های مشتریان و تصفیه شرکت ناتوان است. در صنعت اوراق بهادار نمونه‌های بسیاری وجود دارد که دو کارگزار معامله‌گر مختلف با هم به حساب یک مشتری سرویس ارائه می‌کنند. این شرکت‌ها به عنوان شرکت معرف و دیگری تسویه کننده^{۱۴} شناخته می‌شوند. شرکت معرف نوعاً افراد کارگزاری را به کار می‌گیرد که دستورات مشتریان را می‌گیرند و می‌بینند و دستور را عملی می‌کنند. شرکت‌های تسویه کننده وجه نقد و اوراق بهادار مشتریان را نگه می‌دارند و صورت توصیفی از دارایی‌ها را که به عنوان سپرده برای مشتری نگهداری می‌کنند را اعلام می‌دارند. اگر شرکت تسویه کننده ورشکست شود یا نتواند دارایی‌های مشتری را به او برگرداند SIPC مسئول خواهد بود و نه شرکت معرف تا وجه نقد و اوراق بهادار مشتری به وی عودت داده شود. برای سالها این موضوع مهمترین وظیفه حمایتی SIPC شمرده می‌شد.

۲- معاملات بدون اجازه^{۱۵}

پوشش SIPC همچنین شامل حمایت از مشتریان در برابر معاملات بدون اجازه از حساب مشتری نیز می‌شود. این پوشش شامل افراد مباشر از شرکت معرف است که بدون اذن مشتری به خرید و فروش از حساب وی دست زده اند. ولو اینکه بنا به تایید شرکت تسویه کننده هنوز امکان پرداخت دین وجود داشته باشد.

¹² FINRA's Dispute Resolution Process

¹³ Insolvency

¹⁴ Introducing firm and the Clearing firm

¹⁵ Unauthorized Trading

محدودیت‌های پوشش حمایتی SIPC

SIPC از محدودیت‌هایی در ریسک، مبلغ و نوع سرمایه‌گذاری که می‌تواند پوشش دهد، برخوردار است:

• SIPC مسئول پوشش ریسک نوسانات قیمت در بازار نخواهد بود.

تنها مسئولیت SIPC پوشش دارایی است که کارگزار یا معامله‌گر با ناتوانی در پرداخت مواجه شده و باید با تصفیه شرکت دارایی‌های آن به صاحبان حق (مشتریان شرکت) عودت داده شود. برای مثال فرض کنید کارگزاری که ۱۰۰ سهم از شرکت ABC را به ارزش ۵۰ دلار برای هر سهم و در مجموع ۵۰۰۰ دلار برای کل را در اختیار دارد، تعطیل شود. ۵ ماه بعد که امین SIPC تعیین شده، قیمت این سهام به ۳۰ دلار کاهش یافته باشد. این نهاد این ۱۰۰ سهم را به قیمت ۳۰۰۰ دلار از بازار خریداری و تامین و تحویل مشتریان کارگزاری ورشکسته می‌نماید. در این وضعیت SIPC مسئولیتی در قبال جبران افت قیمت سهام برعهده ندارد. به عکس در نظر بگیرید که قیمت سهام از ۵۰ به ۷۰ دلار افزایش می‌یافت. در این صورت نیز SIPC حق ندارد تا مابالتفاوت ۲۰ دلار برای هر سهم را از مشتری آسیب دیده دریافت نماید. به طور خلاصه، باید گفت ریسک نوسان ارزش بازاری سهام تحت پوشش SIPC نیست.

• محدودیت در مبلغ پوشش

SIPC در پرداخت بیش از ۵۰۰ هزار دلار (شامل سقف ۲۵۰ هزار دلاری پرداخت وجه نقد) به هر مشتری دارای محدودیت‌هایی است. اگر یک مشتری هزار سهم از XYZ به ارزش ۲۰۰ هزار دلار و ۱۰ هزار دلار وجه نقد در حساب کارگزاریش داشته باشد تراز وجه نقد و سهام وی هر دو مورد حمایت قرار می‌گیرد. SIPC از وجوهی که مشتری نزد کارگزار (به صورت سپرده) قرار داده و بابت آن بهره دریافت می‌کند حمایتی صورت نمی‌دهد. به علاوه افراد داخلی شرکت نظیر کارکنان، شرکاء مالکان و خود کارگزار به عنوان مشتری نزد SIPC شناخته نمی‌شوند و تحت پوشش قرار ندارند.

• سرمایه‌گذاری‌های حمایت نشده

همه نوع سرمایه‌گذاری توسط SIPC مورد حمایت واقع نمی‌شوند. در کل SIPC پوشش دهنده نوت‌ها، سهام، اوراق قرضه، واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری و سهام سایر شرکت‌های سرمایه‌گذاری و اوراق بهادار ثبت شده نزد SEC می‌باشد. ابزارهای ثبت نشده، قراردادهای سرمایه‌گذاری ثبت نشده، (نزد نهاد ناظر) مشارکت با شرکای دارای مسئولیت محدود، قراردادهای دارای شهریه ثابت، ارز، قراردادهای آتی و اختیار معامله بر طلا، نقره و سایر کالاها تحت پوشش چتر حمایتی SIPC قرار ندارد.

فرایند تصفیه

در عموم موارد SIPC با درخواست یک امین برای نظارت و بررسی، فرایند تصفیه اعضای خود که دچار عجز در پرداخت دیون (وجوه نقد و سهام) هستند را آغاز می‌کند. وظیفه امین شامل اطمینان یافتن از بازگشت دارایی مشتریان است. امین فرم دعاوی را برای هر مشتری با عنوان تصفیه شرکت کارگزاری یا معامله‌گری ارسال می‌کند و اختیاریه تصفیه را در برخی روزنامه‌های معتبر منتشر می‌نماید. مشتریان فرم شکایت یا دعاوی را باید بر اساس ضرب الاجلی به امین عودت دهند در غیر این صورت وجوه نقد یا اوراق بهادار آنان مجدداً تحت پوشش قرار نخواهد گرفت. امین با بررسی این فرمها میزان سهام و وجوه نقد مشتریان را تعیین کرده و به آنها پرداخت می‌کند.

چک لیست سرمایه‌گذار

به عنوان وظیفه یک سرمایه‌گذار وی باید مراحل زیر را برای سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه امریکا طی کند:

- ۱- خواندن و نگهداری تمامی مستندات مربوط به بازکردن حساب و تهیه رونوشت از مدارک
- ۲- بررسی تاییدیه انجام معامله (انجام شده توسط کارگزار یا معامله‌گر)
- ۳- بررسی صورت‌ها (شامل صورت خرید و فروش - دریافت و تحویل سهام - موقعیت‌های سهام، ...)
- ۴- توجه به لیست اعضای SIPC
- ۵- گزارش دادن معاملات فضولی (بدون اذن) به نهاد ناظر (SEC, SIPC)
- ۶- گزارش دادن مشکلات به نهاد ناظر (با پر کردن فرم شکایت در SIPC)

گام چهارم: احتراز از افتادن در دام تقلب و فساد

فینرا ضمن تحقیق و تفحص در خصوص معضل تقلب و کلاهبرداری، فینرا تسهیلاتی را در اختیار خود سرمایه‌گذاران قرار داده تا درباره آنچه به زعمشان کلاهبرداری یا تقلب است گزارش دهند، به علاوه دستورالعملی هوشمند برای اطمینان از سرمایه‌گذاری فارغ از کلاهبرداری و تقلب را منتشر کرده که گام به گام مراحل را با سرمایه‌گذار کنترل می‌نماید. علاوه بر آن دستورهای برای حفاظت از ID سرمایه‌گذاران ارائه می‌دهد، در کنار این رهنمودها ابزارهایی برای کنترل بیشتر و بهتر نیز ارائه شده است از جمله:

- اندازه‌گیری ریسک
- اندازه‌گیری خدعه (Scam Meter)
- توجه دادن به چک لیست کارگزاران معتبر که توسط فینرا ارائه می‌شود.

در پایان تحقیقات سالانه فینرا در خصوص این معضل بازار سرمایه در اختیار سرمایه‌گذاران جهت مطالعه و کسب دانش بیشتر قرار گرفته است.

خلاصه

فینرا نهاد-انجمنی خصوصی است تا اعتبار صنعت مالی و فعالان آن در اصل کارگزاران و معامله‌گران، نزد مشتریان این بازار حفظ گردد. بر همین اساس اختیاراتی را از نهادهای خودانتظام برای برگزاری جلسات داوری و میانجی‌گری در موضوعات پیش آمده بین مشتریان و اعضای خود یا بین اعضای خود را کسب کرده است. این نهاد به علاوه به موضوع آشنا کردن سرمایه‌گذاران نسبت به حق و حقوق خود در بازار نیز توجه دارد. پیشگیری و هشدار دادن نسبت به موضوعات غامض سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه همچنین هشدار نسبت به مواردی که بیم کلاهبرداری و تقلب در آنها می‌رود، از دیگر اقداماتی است که ماموریت فینرا بر آن متمرکز شده است. مخارج این نهاد از محل پرداخت شارژ یا حق عضویت اعضا و یا مشاوره‌های ارائه شده یا حقوقی بابت برگزاری جلسات داوری تامین می‌شود.